

מדינת ישראל
רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון

כ"ו באייר התשפ"ג
17 במאי 2023
שה. 1301-2023
תיקון

נוהל רישוי מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית על ידי מוסדות לגמילות חסדים
כהגדרתם בחוק להסדרת מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית על ידי מוסדות לגמילות
חסדים, התשע"ט-2019 למבקש רישיון תאגיד (עמותה או חברה לתועלת הציבור)

כללי

לפי הוראות חוק הסדרת מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית על ידי מוסדות לגמילות חסדים, התשע"ט-2019, לא יעסוק אדם בעיסוק המנוי בחוק כטעון רישיון אלא אם כן בידו רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית (להלן – **הרישיון**), ובהתאם לתנאי הרישיון.

נוהל רישוי זה (להלן – **נוהל הרישוי למבקש רישיון שהוא תאגיד**), קובע את אופן הגשת הבקשה לקבלת רישיון בסיסי או מורחב, למבקש רישיון שהוא תאגיד, וכן את הדרישות המינימליות, לרבות המסמכים הנדרשים, לצורך הגשת בקשה למפקח על מוסדות לגמילות חסדים, וזאת בשים לב לכך שהמפקח מוסמך לדרוש מסמכים נוספים הדרושים לדעתו לשם בחינת הבקשה.

נוהל זה מחליף את נוהל הרישוי שפורסם מיום 22.09.2022.

הגדרות

"בקשה" – בקשה שהוגשה למפקח, לשם קבלת רישיון לרבות כל המסמכים והנספחים הנדרשים לפי הוראות נוהל זה;

"החוק" או **"חוק מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית"** – חוק להסדרת מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית על ידי מוסדות לגמילות חסדים, התשע"ט-2019;

"חוק החברות" – חוק החברות, התשנ"ט-1999;

"הרשם" – כהגדרתו בחוק, לפי העניין;

"המפקח" – המפקח על מוסדות לגמילות חסדים;

"מבקש רישיון" – מי שהגיש או מבקש להגיש בקשה לקבלת רישיון בהתאם לחוק, שהוא תאגיד;

"מערכת מקוונת" – [מערכת רישוי מקוונת באתר האינטרנט של רשות שוק ההון](#)¹;

"פיקדון" – כהגדרתו בחוק וכן תרומה מזכה, כהגדרתה בחוק;

"תיבת דוא"ל" – תיבה לקבלת פניות באמצעות דואר אלקטרוני שכתובתה hasadim@mof.gov.il;

"תעודה מזהה" – תעודת זהות או דרכון בתוקף.

כל מונח שלא הוגדר בנוהל זה, יפורש על פי משמעותו בחוק מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית.

¹ <https://mof.gov.il/hon/ArrangedFinancialServices/Pages/default.aspx>

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

הגשת הבקשה

מבקש רישיון יגיש את הבקשה באמצעות המערכת המקוונת וימלא את כל הפרטים הנדרשים במערכת, בתוספת כל המסמכים, טופסי האקסל והנספחים המצורפים לנוהל זה, בצורה ברורה, מפורטת ומלאה. בנוסף, מבקש רישיון יעלה למערכת המקוונת את כל המידע והמסמכים המפורטים להלן בהתאם לסוג הרישיון המבוקש, בסיסי או מורחב, וככל שהם רלוונטיים לבקשת הרישיון.

יובהר כי ככל ולעמדת מבקש הרישיון חלק מדרישות המסמכים אינם רלוונטיים לפעילותו מבקש הרישיון אינו נדרש לצרף את המסמכים כאמור ויצרף הסבר ופירוט מנומק מדוע דרישה כאמור אינה רלוונטית עבורו.

הבהרה - נהלים שיגיש מבקש רישיון לפי נוהל זה, יהיו תואמים את הוראות הדין החלות על המבקש. אין במתן רישיון על בסיס המידע שהתקבל לפי נוהל זה בכדי להכשיר פעילות או נהלים אשר אינם עומדים בהוראות הדין.

מניעת מידע, העברת מידע חלקי, מסירת מידע שלא על פי ההנחיות או העברת מידע כוזב, עלולים להשפיע על משך ההליך ועל קבלת הרישיון וכן על הרישיון בכללותו אף לאחר שניתן.

אופן הגשת המסמכים

1. הטפסים בקבצי ה-Excel המצורפים לנוהל, אקסל כללי, אקסל ייעודי לבעלי שליטה או לחבר הוועד ואקסל סקירת הפעילות ימולאו באופן ממוחשב ויועלו כקובץ באמצעות המערכת המקוונת תחת לשונית "מסמכי בקשה" במקום הייעודי.
2. נספחים א'1 – יב' המצורפים לנוהל, יועלו כקובץ באמצעות המערכת המקוונת תחת לשונית "מסמכי בקשה" במקום הייעודי, ככל שהם רלוונטיים לבקשה.
3. הוראות כלליות:
  - א. המסמכים יוגשו בשפה העברית. מסמכים שאינם בעברית יידרשו לתרגום מאומת כדין;
  - ב. מסמכים שקיים בעניינם שם מסמך במערכת המקוונת יועלו במקום הייעודי להם;
  - ג. מסמכים נוספים אשר לא קיים בעניינם שם מסמך ייעודי במערכת המקוונת, יועלו למערכת המקוונת בלשונית "הוספת מסמך חדש", כך שכל סעיף שמוגדר בנוהל זה במספר יועלה כקובץ אחד למערכת המקוונת ויקרא בשם כותרת המסמך;
  - ד. בכל מקום בנוהל זה בו מוזכרת דרישה לקבלת אישור או חוות דעת מאת רואה חשבון, יצורפו גם פרטי רישיונו של רואה החשבון (שם ומספר רישיון).

דרישת מסמכים

מבקש רישיון יגיש בנוסף לפרטים שהוגשו דרך המערכת המקוונת גם את המסמכים המפורטים להלן:

חלק א' - פרטים אודות מבקש הרישיון

1. פרטי מבקש רישיון – טופס 1 בקובץ ה-Excel הכללי, המצורף לנוהל זה.
2. תצהיר של מבקש הרישיון, מאומת על ידי עורך דין, כאמור בנספח י"ב, המצורף לנוהל זה.

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון

3. אישור ניהול חשבון בנק עם פרטי מורשי חתימה - עבור כל חשבון בנק.²
4. מבקש רישיון שמעביר את בקשת הרישיון באמצעות מיופה כוח, יעביר גם ייפוי כוח חתום על ידי מבקש הרישיון ובידי מיופה הכוח, והמאומת על ידי עורך דין או רואה חשבון.
5. כתב הסכמה כאמור בנספח א'1 המצורף לנוהל זה, של כל אחד מהגורמים המפורטים להלן, לעניין מתן הרשאה לקבלת מידע פלילי:
  - א. מבקש הרישיון;
  - ב. נושא משרה (לרבות חבר הוועד) במבקש הרישיון;
  - ג. בעל שליטה במבקש רישיון, אם קיים;
  - ד. בעל עניין במבקש רישיון, אם קיים.
6. תצהיר כאמור בנספח ב' המצורף לנוהל זה, חתום על ידי מבקש הרישיון ומאומת על ידי עורך דין.
7. מסמכי התאגדות של התאגיד.
8. תעודת התאגדות של התאגיד חתומה כדין על ידי הרשם, או העתק תעודה כאמור, מאושר כנאמן למקור על ידי עורך דין.
9. תרשים החזקות המפרט את מבנה השליטה במבקש הרישיון, אם קיים. תרשים השליטה כאמור יפרט את כלל בעלי המניות של מבקש הרישיון. ככל שאחד מבעלי המניות הינו תאגיד, יש לפרט את מבנה השליטה של אותו תאגיד עד למחזיק הסופי (קרי, אדם יחיד) באותו תאגיד.
10. תאגיד שהוא עמותה יצרף פירוט של מבנה ההנהלה של העמותה, לרבות חברי העמותה, חברי הוועד המנהל, חברי ועדת ביקורת, בעלי השפעה בה ובעלי התפקידים בה.
11. אם קיימים הסכמי שליטה במבקש הרישיון, יצורפו כל ההסכמים הרלוונטיים.
12. פרוטוקול עדכני של מורשי החתימה של מבקש הרישיון, מאומת בידי עורך דין.
13. נסח תאגיד עדכני ומלא מרשם התאגידים או נסח עמותה מפורט, הכולל את מרשם הדירקטורים ובעלי המניות או את מרשם האורגנים המתאים לפי העניין.

הון עצמי

14. על מנת להוכיח עמידה בדרישות ההון העצמי המפורטות בחוק, מבקש רישיון יגיש את הדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים לשנה האחרונה שקדמה לשנה שבה הוגשה בקשת הרישיון, או דוחות כספיים עדכניים יותר (בסעיף זה – "דוחות שנתיים"), והכל בהתאם לאמור להלן:
  - א. לדוחות השנתיים תצורף חוות דעתו של רואה החשבון המבקר;
  - ב. יתרת הנכסים נטו של המבקש על פי הדוחות הכספיים נדרשת לעמוד בהון העצמי המינימלי שנדרש על פי החוק לפי סוג הבקשה שהוגשה;
  - ג. הדוחות הכספיים יהיו ערוכים על פי תקן חשבונאי ישראלי 40 או תקינה בינלאומית מקבילה;
  - ד. תאגיד אשר התאגד לפני תום הרבעון האחרון שהסתיים עובר למועד הגשת בקשת הרישיון, יצרף את דוחות הביניים האחרונים כנדרש לעיל;

² ככל שלמבקש הרישיון אין חשבון בנק, יש לפרט מדוע אין חשבון כאמור וכיצד מבקש הרישיון מעניק שירות ללקוחותיו ללא חשבון בנק.

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון

ה. דוחות כספיים פרופורמה - מבלי לגרוע מהוראות סעיפים א-ד לעיל, נחתם הסכם, או צפוי כי ייחתם הסכם לאחר מועד הגשת בקשת הרישיון, בדבר הכנסת פעילות מהותית כלשהי לתוך התאגיד (לרבות, אך לא רק, פעילות קיימת של צדדים קשורים למבקש, בתחום הרלוונטי לבקשת הרישיון, ולרבות פעילות מהותית בכל תחום אחר), ותוצאות הפעילות המוכנסת טרם באו לידי ביטוי במלואן במסגרת הדוחות הכספיים שצורפו, יצורפו לבקשת הרישיון גם דוחות כספיים פרופורמה (כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970) או יצורף ביאור פרופורמה הכולל את התוצאות והמצב הכספי של הפעילות המוכנסת במסגרת הדוחות הכספיים שצורפו, וזאת לכל תקופות הדיווח הנדרשות³.

מסמכים לבעלי שליטה, בעלי ענין וחברי ועד בעמותה במבקש רישיון

היו במבקש הרישיון בעלי שליטה או בעלי עניין, יגיש מבקש הרישיון בעניינם גם את המסמכים הבאים. ככל ואין במבקש הרישיון בעלי שליטה כאמור, יצרף מבקש הרישיון הסבר ותצהיר של מבקש הרישיון על העדר שליטה.

בעל שליטה במבקש רישיון, יצרף את המסמכים המפורטים להלן

15. כתב הסכמה **בנספח א'1** המצורף לנוהל זה, חתום על ידי בעל השליטה, כאמור בסעיף 5.
16. תצהיר **בנספח ה'** המצורף לנוהל זה, חתום על ידי בעל השליטה במבקש הרישיון, מאומת על ידי עורך דין.
17. **טופס 4 בקובץ ה- Excel הכללי** המצורף לנוהל זה.
18. **קובץ ה- Excel הייעודי** לבעל השליטה או לחבר הוועד המצורף לנוהל זה.
19. פרטים אודות קרוביו של בעל השליטה (כהגדרת "קרוב" בחוק החברות) ככל שלמיטב הידיעה הם עוסקים או מחזיקים במישרין או בעקיפין, או מכהנים בגופים או בתפקידים הטעונים אישור של גורם מאסדר בארץ או בחו"ל, לרבות, החזקות עיסוקים או כהונות הטעונים אישור מאת רשות ניירות ערך, בנק ישראל, המפקח על שירותים פיננסיים והממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון. יצוינו, בין היתר, שמם, מספר זיהוי, ועיסוק.
20. תצהיר של בעל השליטה, מאומת על ידי עורך דין כאמור **בנספח י"ב**, המצורף לנוהל זה.
21. קורות חיים של בעל השליטה, שיכללו, לכל הפחות, את הפרטים הבאים: שם פרטי ושם משפחה, מספר ת"ז, מספר טלפון, כתובת דוא"ל וכן פרטים ותיאור אודות ניסיון רלוונטי בפעילות במוסדות גמ"ח לרבות במוסדות גמ"ח קודמים (ככל שישנו), תוך ציון מספר שנות פעילות בכל גמ"ח.
22. העתק תעודה מזהה של בעל השליטה.

בעל עניין במבקש רישיון שהוא תאגיד יצרף את המסמכים המפורטים להלן:

23. כתב הסכמה **בנספח א'1** המצורף לנוהל זה, חתום על ידי בעל העניין במבקש הרישיון, כאמור בסעיף 5.
24. תצהיר **בנספח ה'** המצורף לנוהל זה, חתום על ידי בעל העניין במבקש הרישיון, מאומת על ידי עורך דין.
25. **טופס 4 בקובץ ה- Excel הכללי**, המצורף לנוהל זה.

³ יובהר כי יחיד המעוניין לקבל רישיון עבור תאגיד בו הוא מחזיק ב-100% מאמצעי השליטה או לעמותה בה הוא יו"ר הוועד המנהל יגיש דו"ח פרופורמה לעניין פעילותו כתאגיד.

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון

26. פרטים אודות קרוביו של בעל העניין (כהגדרת "קרוב" בחוק החברות) ככל שלמיטב הידיעה הם עוסקים או מחזיקים במישרין או בעקיפין, או מכהנים בגופים או בתפקידים הטעונים אישור של גורם מאסדר בארץ או בחו"ל, לרבות, החזקות עיסוקים או כהונות הטעונים אישור מאת רשות ניירות ערך, בנק ישראל, המפקח על שירותים פיננסיים והממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון. יצוינו, בין היתר, שמם, מספר זיהוי, ועיסוק.

27. קורות חיים של בעל העניין, כמפורט בסעיף 21.

28. העתק תעודה מזהה של נושא משרה

נושא משרה במבקש רישיון, יצרף את המסמכים המפורטים להלן:

29. כתב הסכמה **בנספח א'1** המצורף לנוהל זה, חתום על ידי בעל העניין במבקש הרישיון, כאמור בסעיף 5.

30. תצהיר **בנספח ג'** המצורף לנוהל זה, חתום על ידי בעל העניין במבקש הרישיון, מאומת על ידי עורך דין.

31. **טופס 3 בקובץ ה- Excel הכללי** המצורף לנוהל זה.

32. פרטים אודות קרוביו של נושא המשרה (כהגדרת "קרוב" בחוק החברות) ככל שלמיטב הידיעה הם עוסקים או מחזיקים במישרין או בעקיפין, או מכהנים בגופים או בתפקידים הטעונים אישור של גורם מאסדר בארץ או בחו"ל, לרבות, החזקות עיסוקים או כהונות הטעונים אישור מאת רשות ניירות ערך, בנק ישראל, המפקח על שירותים פיננסיים והממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון. יצוינו, בין היתר, שמם, מספר זיהוי, ועיסוק.

33. קורות חיים של נושא משרה, כמפורט בסעיף 21.

34. העתק תעודה מזהה של נושא המשרה.

נושא משרה שהוא חבר ועד מנהל בעמותה, יצרף גם את המסמכים הבאים:

35. **קובץ ה- Excel הייעודי** לבעל השליטה או לחבר ועד המצורף לנוהל זה.

36. תצהיר של חבר הוועד, מאומת על ידי עורך דין כאמור **בנספח י"ב**, המצורף לנוהל זה.

חלק ב' – אישור על פעילות מבקש הרישיון

37. לסעיפים 38 - 53, יצורף אישור של הגורמים המפורטים להלן לפי העניין, אשר יכלול את אישורם כי הפרטים שנמסרו בסעיף זה תואמים את אופן עבודת המבקש בפועל. באישור כאמור יפורטו שמותיהם והגדרת תפקידם של כל הגורמים:

א. בקשת רישיון של עמותה – יו"ר הוועד מנהל. בנוסף, מנהל כללי או לחלופין, בבקשת רישיון מורחב, נושא משרה שמבקש הרישיון הודיע לגביו בעת הגשת הבקשה לרישיון, שהוא האחראי לעניין זה בהתאם להוראות סעיף 35 לחוק, ככל שקיים;

ב. בקשת רישיון של חברה לתועלת הציבור – יו"ר דירקטוריון. בנוסף, מנהל כללי או לחלופין, בבקשת רישיון מורחב, נושא משרה שמבקש הרישיון הודיע לגביו בעת הגשת הבקשה לרישיון, שהוא האחראי לעניין זה בהתאם להוראות סעיף 35 לחוק, ככל שקיים;

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

מבנה ארגוני

38. מבקש הרישיון יגיש מסמך המפרט את המבנה הארגוני של המוסד בצירוף אישור כמפורט בסעיף 37, אשר יכלול התייחסות לכל הפחות לכל אלה:

א. יצורף תרשים המבנה הארגוני. במסגרת התרשים הארגוני תובא התייחסות למספר העובדים (לרבות מתנדבים) במוסד לגמילות חסדים לפי תחומי פעילות, כפיפות, ובהתאם למבנה הארגוני; כן יצורף תיאור דירקטוריון או הוועד המנהל, הנהלה ואורגנים רלוונטיים אחרים;

ב. פירוט אודות כל אחד מנושאי המשרה ובעלי התפקידים הנדרשים לפי דין במבקש הרישיון, ככל שקיימים (כדוגמת מנהל סיכונים, קצין ציות, מבקר פנים ואחראי למילוי חובות המוסד לגמילות חסדים לעניין חוק איסור הלבנת הון, התשי"ס-2000), לרבות פירוט בדבר תפקידיו בחברה, אופן העסקתו בחברה (מיקור חוץ או עצמאי) ועיסוקיו הנוספים. בנוסף יצוינו קיומם של קשרי קרובים כאמור להלן:

1. קיומם של קשרי קרובים (כהגדרת "קרוב" בחוק להסדרת מתן פיקדון ואשראי בלא ריבית) בין נושאי משרה ובעלי תפקידים הנדרשים לפי דין במבקש הרישיון, לבין עובדים במבקש הרישיון, לרבות מי שמשמש במבקש הרישיון כנושא משרה אחר, בעל שליטה, בעל עניין, בעל השפעה, חבר וועד מנהל או חבר הנהלה;

2. קיומם של קשרי קרובים (כהגדרת "קרוב" בחוק החברות), בין נושא משרה ובעלי תפקידים הנדרשים לפי דין במבקש הרישיון, לבין מי שלמיטב הידיעה עוסק או מחזיק במישרין או בעקיפין, או מכהן בגוף או בתפקיד הטעון אישור של גורם מאסדר של פעילות פיננסית בארץ או בחו"ל, לרבות, החזקות, עיסוקים או כהונות הטעונים אישור מאת רשות ניירות ערך, בנק ישראל, המפקח על שירותים פיננסיים והממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון. יש לציין את שמו של הקרוב הרלבנטי, מספר תעודה מזהה ועיסוק.

ג. פירוט אודות עובדים ומתנדבים במבקש הרישיון:

1. האם קיימת תלות מהותית בעובד מסוים;

2. תיאור כמות העובדים והמתנדבים ואופן התגמול שלהם;

3. תיאור תכניות תגמול לעובדים.

סקירת פעילות מבקש הרישיון

39. מבקש הרישיון יגיש מסמך הסוקר את פעילותו בצירוף אישור כמפורט בסעיף 37, אשר יכלול התייחסות, לכל הפחות, לכל אלה:

א. מודל הפעילות – פירוט כלל השירותים שסופקו על ידי מבקש הרישיון, לרבות שירותים שאינם שרותי פיקדון ואשראי בלא ריבית. בפירוט יש לציין את סוגי השירותים השונים, לתאר את מאפייני השירות המוצעים ללקוח (לרבות התייחסות לתנאים ולזכויות בגין הפקדת פיקדון), תנאים והתחייבויות במתן אשראי, התייחסות לתרומות ותרומות מזכות לרבות אופן גיוס התרומות וייעודן;

ב. קובץ EXCEL סקירת פעילות המצורף לנוהל זה.

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון

מדיניות אשראי

40. מבקש הרישיון יגיש מסמך המפרט את פעילות האשראי בצירוף אישור כמפורט בסעיף 37, אשר יכלול התייחסות, לכל הפחות, לכל אלה:

- א. סיכוני אשראי – הצגת האסטרטגיה של מבקש הרישיון בנושא סיכוני האשראי, ופירוט האמצעים שיופעלו לזיהוי, מדידה והערכת הסיכון וכן אופן הבקרה והמעקב אחר הסיכון במתן אשראי ללקוח;
- ב. מדיניות אשראי – הצגת מדיניות האשראי אשר תתייחס בין היתר לאופן חישוב תנאי ההלוואה; המקרים בהם מתן הלוואה ידרוש אישור של בעל תפקיד נוסף (אחד או יותר) אצל מבקש הרישיון; מדיניות בטחונות; אופן דירוגי אשראי; מדיניות הכרה ומדידה של חובות מסופקים ואבודים; ומדיניות גביה ואכיפה; מגבלות ונהלים של מבקש הרישיון למתן אשראי, לרבות מגבלה על היקף אשראי ללקוח מסוים או לקבוצת לקוחות.

מדיניות פיקדונות

41. מבקש הרישיון יגיש מסמך המפרט את פעילות הפיקדונות בצירוף אישור כמפורט בסעיף 37, אשר יכלול התייחסות לכל הפחות לכל אלה:

- א. סוגי הפיקדונות הקיימים במבקש הרישיון – יש לפרט את כל סוגי הפיקדונות השונים (לרבות תרומות מזכות), ככל שקיימים במבקש הרישיון. עבור כל סוג פיקדון, יש לפרט האם מדובר בפיקדון או בתרומה מזכה, תקופת הפיקדון, מטבע הפיקדון וכן הסכום הכולל שמופקד בפיקדון נכון למועד הגשת הבקשה. ככל שיש תנאים מיוחדים לפיקדון, יש לפרט אודות התנאים.
- ב. מדיניות פיקדונות – מדיניות שתתייחס, לכל הפחות, לאופן פתיחת חשבון לקוח, תנאי משיכה, ותנאים למשיכת פיקדונות שלא במועד;
- ג. מדיניות נזילות – מדיניות מבקש הרישיון שתאפשר לו הנזלת כספים של פיקדונות על ידי לקוחות. לדוגמה יחס כיסוי מסוים והתאמת מח"מ בין פיקדונות שהתקבלו ובין אשראי שהועמד;
- ד. אופן שמירת הפיקדונות אצל מבקש הרישיון. יש להתייחס, לכל הפחות, לכל אלה:

1. האופן בו נשמרים כספי לקוחות ובכלל זה התייחסות להפרדת כספי הלקוחות מכספי מבקש הרישיון ושמירת כספים בחשבון נאמנות, ככל שרלוונטי;
2. פירוט הגופים איתם יתקשר מבקש הרישיון לצורך שמירה על כספי הלקוחות ואמות המידה באמצעותן יבחרו;
3. הסיכונים הכרוכים בשמירה של כספי לקוחות;
4. המשכיות עסקית אשר תביא בחשבון קיומם של תרחישים ואילוצים תפעוליים שונים;
5. המקרים בהם ביצוע פעולה בכספי הלקוחות יחייב אישור של בעל תפקיד נוסף (אחד או יותר) אצל מבקש הרישיון בהתאם לאמות מידה שיקבע, שיתייחסו בין השאר לסוג הפעולה, היקפה הכספי וכדומה;

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון

6. בקרות ותהליכי ניטור לצורך שמירת כספי לקוחות ובכלל זה בקרות לעניין מעילות והונאות;
7. שאלת קיום כיסוי ביטוחי לצורך הבטחת כספי הלקוחות הנשמרים על ידו.

מדיניות ניהול הנכסים

42. מבקש הרישיון יגיש מסמך המפרט את אופן ניהול הנכסים הפיננסיים, אשר יכול התייחסות לכל הפחות לכל אלה:

- א. אופן קבלת התרומה או הפקדת הפיקדון מאת הלקוח ואופן החזרתם (באמצעות מזומן, המחאה, העברה בנקאית וכדומה);
ב. אופן מתן ההלוואה ללקוח וכן אופן החזר ההלוואה מהלקוח למוסד (באמצעות מזומן, המחאה, העברה בנקאית וכדומה);
ג. אופן החזקת הכספים, לרבות באמצעות בנקים, חברות נאמנות, חברי בורסה, נותני שירותים פיננסיים, כספות, מוסדות לגמילות חסדים ואחרים.

טיפול בלקוחות

43. מבקש הרישיון יגיש מסמך המפרט את אופן הטיפול בלקוחותיו בצירוף אישור כמפורט בסעיף 37, אשר יכול התייחסות, לכל הפחות, לכל אלה:

- א. מדיניות התמיכה בלקוחות (לדוגמה – קיומו של מוקד טלפוני וכדומה);
ב. פירוט האסטרטגיה השיווקית של מבקש הרישיון, ככל שישנה. בנוסף, צירוף תוכן שיווקי שהופץ ללקוחות באמצעים השונים, לרבות פליירים, פרסום בעיתונות וברדיו, עלונים, שלטי חוצות, פרסום באינטרנט וכדומה;
ג. תיאור מנגנון המבקש לטיפול בתלונות לקוחותיו;
ד. האם קבע מבקש הרישיון אמצעים נאותים להתמודדות עם ציות להוראות הדין שעניינן הגנה על צרכנים (לדוגמה: הדרכת עובדים, אחריות נושאי משרה במוסד לעניין זה והתאמת מערכות והסכמים), ואם כן מהם;
ה. הסכמים מול לקוחות (מפקידים או לווים) – צירוף דוגמאות של כל סוגי ההסכמים בין מבקש הרישיון לבין לקוחותיו, לרבות נספחים;

רישום ותיעוד פעילות לקוחות

44. מבקש הרישיון יגיש מסמך המפרט את אופן רישום ותיעוד של הפיקדונות, הפעולות, החובות והזכויות אצל מבקש הרישיון בצירוף אישור כמפורט בסעיף 37, אשר יכול התייחסות, לכל הפחות, לכל אלה:

- א. אופן רישום ותיעוד הפיקדונות, הפעולות, החובות והזכויות של לקוחות, וכן הפרטים אשר יכללו ברישום כאמור (לרבות פרטי הלקוח, סך הפיקדונות, תאריך קבלת הפיקדונות וכן פעולות שנעשו ומועדן);
ב. פירוט אודות דוחות והודעות אשר נשלחים ללקוח לעניין המידע כמפורט בסעיף א' לרבות מידע אודות יתרות ופעולות.

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון

שמירה מסמכים

45. מבקש הרישיון יגיש מסמך המפרט את האמצעים המשמשים אותו ליצירה, שמירה, ניהול וניטור המידע אודות פעילותו ולקוחותיו בצירוף אישור כמפורט בסעיף 37, אשר יכלול התייחסות, לכל הפחות, לכל אלה:

- א. סוגי המסמכים שישמרו, פירוט אופן ומשך תיעודם ושמירתם של מסמכים בהתייחס, בין היתר, למסמכים הקשורים לביצוע עסקה והתקשרות עם לקוחות, למסמכים לפתיחת חשבון לקוח, למסמכים שהתקבלו בנייר, לשיחות והוראות טלפוניות ולהתקשרויות שהועברו באמצעים אלקטרוניים, ככל שרלוונטי;
- ב. פירוט מקום החזקת המערכת לשמירת מסמכים. ככל שמבקש הרישיון מסתמך על צד שלישי או תוכנת מחשב לשמירה ותיעוד המסמכים, עליו לציין זאת.

שמירה על פרטיות ואבטחת מידע

46. מבקש הרישיון יגיש מסמך המפרט את האמצעים המשמשים אותו לשמירה על פרטיות ואבטחת המידע אודות פעילותו ולקוחותיו בצירוף אישור כמפורט בסעיף 37, אשר יכלול התייחסות, לכל הפחות, לכל אלה:

- א. אופן מניעת העברת פרטי מידע אודות לקוחות לצדדים שלישיים;
- ב. תיאור המנגנונים לניטור ובקרה של פעולות חריגות;
- ג. תיאור המנגנונים למניעת פריצה או שימוש לא מורשה במערכות ובמידע אודות לקוחות;
- ד. תיאור המנגנונים המשמשים למניעת גישה של עובדים וגורמים אחרים שאינם מורשים למקורות המידע ללא הרשאה.

התמודדות עם מעילות והונאות

47. מבקש הרישיון יגיש מסמך המפרט את המנגנונים והאמצעים המשמשים להתמודדות עם מעילות והונאות בצירוף אישור כמפורט בסעיף 37, אשר יכלול התייחסות לכל הפחות למנגנונים ואמצעים למניעת מעילות של גורמים בתוך מבקש הרישיון או גורמי חוץ הקשורים למבקש הרישיון (כך לדוגמה - עקרון הפרדת סמכויות ובקרה פנימית, לפיו כל פעולה בכספי לקוחות או שיש בה כדי להשפיע על כספי לקוחות, אשר נעשית שלא בנוכחותם, תאושר על ידי לפחות שני גורמים מורשים בחברה; דוגמה נוספת - ערוץ פניות לעובדים שמעוניינים לדווח על מעילות).

רציפות עסקית

48. מבקש הרישיון יגיש מסמך המפרט את האמצעים המשמשים אותו לשם התאוששות מקריסה וזמינות שרות ראויה ללקוח בצירוף אישור כמפורט בסעיף 37, אשר יכלול התייחסות, לכל הפחות, לכל אלה:

- א. מבנה העבודה לניהול המשכיות עסקית, בדגש, בין היתר, להיעדר גישה למערכות מחשב, אובדן מידע, קריסת מערך התקשורת, שמירה על כספי הלקוחות, שמירה על מידע רגיש ואחזור מידע בעת הצורך;
- ב. נוהל רציפות במתן שירות – כללים בעניין אופן מתן השירות ללקוחות בתקופת ההתאוששות;

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון

ג. תכנית יציאה – התייחסות להתנהלות המוסד לגמילות חסדים אל מול לקוחותיו במקרה של ביטול הרישיון או הפסקת הפעילות במוסד לגמילות חסדים. התכנית תכלול פעולות שיבטיחו את סגירת מבקש הרישיון באופן שלא יפגע בלקוחות.

מיקור חוץ

49. מבקש הרישיון יגיש במסגרת בקשתו מסמך המפרט את ממשקי העבודה עם צדדים קשורים ועם גורמים עסקיים באמצעותם הוא פועל בצירוף אישור כמפורט בסעיף 37, אשר יכלול התייחסות, לכל הפחות, לכל אלה:

- א. תיאור תמציתי של עיקרי ההסכמים המהותיים שנעשו לעניין פעילות מבקש הרישיון במיקור חוץ;
- ב. התמודדות עם סיכונים הכרוכים בהתקשרות עם צדדים שלישיים, לרבות אבטחת מידע;
- ג. אופן הבקרה על עבודתו של צד שלישי והבטחת עמידתו בהוראות רגולטוריות החלות על המבקש⁴;
- ד. הסדר חלוקת הפעילות בין מבקש הרישיון לבין צד שלישי האחראי על מיקור חוץ;
- ה. המידע שהצד השלישי רשאי לעבד ולא לו מטרות, וכיצד מתבצע העיבוד האמור.

מדיניות ניהול סיכונים

50. מבקש הרישיון יגיש במסגרת בקשתו מסמך המפרט את אופן ניהול הסיכונים המותאם לתחומי הפעילות והיעדים העסקיים של מבקש הרישיון ויצרף לה את כל המסמכים המפורטים, בצירוף אישור כמפורט בסעיף 37, אשר יכלול התייחסות, לכל הפחות, לכל אלה:

- א. מנהל סיכונים ויחידת ניהול סיכונים, ככל שקיים – דיווח על מנהל הסיכונים אצל מבקש הרישיון, תפקידיו, מעמדו וסמכויותיו וכן מבנה יחידת ניהול הסיכונים והמשאבים המוקצים לה;
- ב. תהליכי ניהול סיכונים – פירוט התהליכים לניהול כל אחד מהסיכונים המפורטים להלן, ובכלל זה האמצעים שינקטו להפחתתו וכן מגבלות כמותיות ככל שנקבעו:

1. סיכון אשראי;
2. סיכון נזילות;
3. סיכונים שוק;
4. סיכון משפטי;
5. כל סיכון אחר שמבקש הרישיון חשוף אליו או עלול להיות חשוף אליו, שאינו נמנה בסעיפים לעיל.

ג. מנגנוני דיווח – מדיניות הדיווח להנהלה ולוועד המנהל על הסיכונים, ואופן ניהולם.

⁴ למען הסר ספק, האחריות לעניין מילוי הוראות הדין תחול במלואה על בעל הרישיון, גם אם חלק מהפעילות מבוצע באמצעות מיקור חוץ.

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון

ניהול סיכונים למניעת הלבנת הון ומימון טרור

51. מבקש הרישיון יגיש במסגרת בקשתו מסמך המפרט את אופן ניהול סיכונים למניעת הלבנת הון ומימון טרור, ככל שקיים, בצירוף אישור כמפורט בסעיף 37. מסמך זה יכלול התייחסות לנקודות הבאות:

- א. מיפוי סיכוני הלבנת ההון ומימון הטרור אליהם חשוף מבקש הרישיון והערכת רמת הסיכון בקשר לכל אחד מהסיכונים בפעילות מבקש הרישיון;
- ב. אופן ניטורן של עסקאות חריגות או עסקאות בהיקפים משמעותיים ובקרתם בכפוף לזיהוי פרטני;
- ג. פירוט האמצעים וההליכים למניעת הלבנת הון ומימון טרור;
- ד. פרטיו של אחראי על מניעת הלבנת הון במבקש הרישיון, ככל שקיים.

מבקש רישיון אשר שרותיו, פעילותו, מערך התפעול שלו (לרבות שמירת המידע על לקוחות) או כל רכיב אחר בו מבוצע באמצעות מערכות דיגיטליות ומקוונות יגיש בנוסף את המסמכים הבאים:

ניהול סיכוני סייבר

52. מבקש הרישיון יגיש במסגרת בקשתו מסמך המפרט את ניהול סיכוני הסייבר במבקש בצירוף אישור כמפורט בסעיף 37, אשר יכלול התייחסות, לכל הפחות, לכל אלה:

- א. מיפוי והערכת סיכוני סייבר, ותכנית להתמודדות עם סיכונים אלה לשם הפחתתם, בשים לב לתורת ההגנה בסייבר לארגון של הרשות הלאומית להגנת הסייבר;
- ב. תיאור ההסדרים לאבטחת מידע של המערכות הממוחשבות תוך התייחסות לשימושים והגורמים להם תתאפשר הגישה מרחוק למערכות מבקש הרישיון ואמצעי בקרה על גישה ולאופן הצפנת המידע המועבר על גבי רשתות ציבוריות לרבות האינטרנט;
- ג. נהלים המגדירים את תהליכי הגנת הסייבר במבקש הרישיון ותכנית מבקש הרישיון ליישום;
- ד. פירוט בדבר מבדקי החדירה שבוצעו ושעתידים להתבצע למערכות או לתשתיות של מבקש הרישיון, ותוצאותיהם;
- ה. פירוט שירותי הענן, ככל שישנם, שבהם משתמש מבקש הרישיון תוך התייחסות לבקורות ולאופן שמירה והצפנת נתוני לקוחות.

היערכות טכנולוגית

53. מבקש הרישיון יגיש במסגרת בקשתו מסמך המפרט את היערכותו הטכנולוגית של מבקש הרישיון בצירוף אישור כמפורט בסעיף 37, אשר יכלול התייחסות, לכל הפחות, לכל אלה:

- א. מסמכי מדיניות ונהלי IT;
- ב. תכנית עבודה טכנולוגית מפורטת, הכוללת תיאור ארכיטקטורה (מערכות, מודלים וממשקים) ואבני דרך.

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון

הוראות כלליות

שינוי בקשת רישיון מיחיד אל תאגיד

יחיד שקיבל אישור מאת המפקח כמוסד קיים, בהתאם לסעיף 110(א) לחוק, אשר מעוניין לקבל רישיון עבור תאגיד בו הוא מחזיק ב-100% מאמצעי השליטה או לעמותה בה הוא יו"ר הוועד המנהל (להלן – "התאגיד החדש"), חלף בקשת הרישיון שהגיש כעוסק שהוא יחיד (ושכנגדה קיבל את האישור להמשיך ולעסוק מכוח הוראת המעבר שבסעיף 110 לחוק), ובמקביל לחסל את עסקיו לעניין מתן שירותי פיקדון ואשראי ללא ריבית כיחיד – יגיש תצהיר המופיע בנספח ט' המצורף לנוהל זה שיצורף לשתי הבקשות, הבקשה שהוגשה כמוסד קיים והבקשה לתאגיד החדש. יובהר כי במקרה זה תיפסק בחינת בקשתו לרישיון בבקשה שהוגשה כמוסד קיים⁵.

יובהר – בקשת רישיון עבור התאגיד החדש תוגש בהתאם לנוהל הרישוי למבקש רישיון שהוא תאגיד ובהתבסס על הפעילות שמתקיימת במבקש הרישיון כיחיד, בשינויים המחויבים.

שינויים בבקשת רישיון שהוגשה

- א. מבקש רישיון שטרם קיבל רישיון, אשר המעוניין לחזור בו מהבקשה, יעשה זאת באמצעות האפשרות לביטול הבקשה שקבועה במערכת המקוונת;
- ב. מבקש רישיון המעוניין לעדכן בקשה שהגיש, וטרם ניתן אישורו של המפקח לבקשה, יעדכן את בקשתו במערכת בצירוף תצהיר בנספח ז' או תצהיר בנספח ח', לפי העניין, לעניין נכונות פרטי הדיווח, המצורפים לנוהל זה, מאומת על ידי עורך דין.

⁵ יובהר כי האישור שניתן לו על ידי המפקח כמוסד קיים כוחו יפה אך ורק לעניין פעילותו כיחיד. כלומר, עד למתן הרישיון לתאגיד החדש, יוכל מבקש הרישיון לפעול רק ביחיד ולא תתאפשר פעילות של מבקש רישיון כאמור כמוסד קיים שהוא תאגיד עד לקבלת הרישיון.

מדינת ישראל
רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

רשימת נספחים

שם	פירוט
נספח א'1	הסכמה לקבלת מידע מהמרשם הפלילי
נספח ב'	תצהיר מבקש רישיון
נספח ג'	תצהיר נושא משרה
נספח ה'	תצהיר להחזקת אמצעי שליטה עבור בעל שליטה או בעל עניין
נספח ז'	תצהיר בדבר נכונות פרטי הבקשה (יצורף כאשר מבקש רישיון מעוניין לעדכן בקשה שהגיש, וטרם ניתן אישורו של המפקח לבקשה)
נספח ח'	עדכון כתובת של בעל רישיון לבית מגורים (יצורף כאשר מבקש רישיון מעוניין לעדכן בקשה שהגיש, וטרם ניתן אישורו של המפקח לבקשה)
נספח ט'	תצהיר מוסד קיים יחיד שהגיש בקשה נוספת לרישיון חדש עבור תאגיד
נספח יב'	הצהרה בדבר תשלום חבות מס ודיווחים לרשויות המס וחוות דעת רואה חשבון על הצהרת מבקש הרישיון

רשימת טפסים בקובץ EXCEL - כללי

שם	פירוט
טופס 1	טופס פרטי מבקש רישיון
טופס 3	טופס נושא משרה
טופס 4	טופס החזקת אמצעי שליטה על ידי בעל שליטה ובעל עניין

רשימת טפסים בקובץ EXCEL - ייעודי לבעל שליטה או לחבר ועד

שם	פירוט
טופס 9	טופס פרטי בעל שליטה לכל בעל שליטה או לחבר ועד

רשימת טפסים בקובץ EXCEL - סקירת פעילות

שם	פירוט
טופס היקף פעילות	פירוט היקפי הפעילות במבקש הרישיון, טבלאות 1-2
טופס פיקדונות	פירוט הפיקדונות במבקש הרישיון, טבלאות 3-4
טופס תרומות	פירוט התרומות שאינן תרומות מזכות במבקש הרישיון, טבלה 5
טופס הלוואות	פירוט ההלוואות במבקש הרישיון, טבלאות 6-7
טופס קשר מול מוסד גמ"ח אחר 1	פירוט קשר מול מוסד גמילות חסדים אחר - החזקת כספים או הפקדת פיקדונות (של המוסד), טבלאות 8-9
טופס קשר מול מוסד גמ"ח אחר 2	פירוט קשר מול מוסד גמילות חסדים אחר - הלוואות, טבלאות 10-11
טופס קשר מול מוסד גמ"ח אחר 3	פירוט קשר מול מוסד גמילות חסדים אחר - שמירת פיקדונות של לקוחות, טבלאות 12-13
טופס קשר מול מוסד גמ"ח אחר 4	פירוט קשר מול מוסד גמילות חסדים אחר - תרומות, טבלאות 14-15